

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI RADY GŁÓWNEJ NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO W ROKU 2024

Warszawa, 31 grudnia 2024 r.

Spis treści

1. WPROWADZENIE	136
2. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA RADY	138
2.1. Debaty i uchwały programowe	138
2.2. Inicjatywy i inne wystąpienia Rady	146
2.3. Opiniowanie projektów aktów prawnych i innych dokumentów przedstawianych przez organy władzy i administracji publicznej	146
2.4. Prace komisji stałych jako organów wewnętrznych Rady	150
Komisja ds. Międzynarodowych	151
Komisja Ekonomiczno-Prawna	153
Komisja Kształcenia	156
Komisja Nauki	157
2.5. Zespoły Robocze Rady Głównej	160
3. UDZIAŁ CZŁONKÓW RADY W PRACACH INNYCH ORGANÓW I INSTYTUCJI W CHARAKTERZE PRZEDSTAWICIELI RADY	160
4. OBSŁUGA ADMINISTRACYJNA I BUDŻET RADY	164
4.1. Obsługa administracyjna Rady	164
4.2. Budżet Rady	165
5. PODZIĘKOWANIE	165
ZAŁĄCZNIK	
Skład Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w roku 2024.	166

1. WPROWADZENIE

Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: Rada lub RGNiSW) jest umocowaną ustawowo, najpełniej reprezentującą środowisko instytucją przedstawicielską szkolnictwa wyższego i nauki. Współdziała z organami władzy publicznej w zakresie polityki naukowej państwa, a także wyraża opinie w kwestiach zasad i kierunków rozwoju systemu szkolnictwa wyższego i nauki, spraw studentów, doktorantów i kadry naukowej, projektu budżetu państwa w części dotyczącej szkolnictwa wyższego i nauki, a także opiniuje akty prawne dotyczące tego systemu.

Rada jest niezależna i pochodzi z wyboru – jej członkowie, reprezentujący wszystkie dziedziny nauki oraz najważniejsze grupy środowiskowe polskiej społeczności akademickiej, zostali wyłonieni przez uprawnione instytucje działające w systemie szkolnictwa wyższego i nauki. Dzięki temu skład Rady zapewnia unikatową kombinację wiedzy, doświadczenia, umiejętności, systemowego spojrzenia oraz szerokiej perspektywy, przy jednoczesnej swobodzie działania i niezależności, koniecznych do rzetelnego prowadzenia analiz i formułowania opinii w duchu interesu publicznego. Dla osiągnięcia tego celu Rada blisko współpracuje z pozostałymi ustawowymi instytucjami przedstawicielskimi środowiska nauki, a także z reprezentacjami innych ciał, organizacji i grup.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje rok 2024 (trzeci rok kadencji 2022–2025). W porównaniu z poprzednimi dwoma latami odczuwalnie zmienił się sposób współpracy nowego kierownictwa MNiSW z RGNiSW i generalnie z innymi instytucjami przedstawicielskimi. Zintensyfikowały się bezpośrednie spotkania ministra i wiceministrów z Radą, między innymi poprzez uczestnictwo członków kierownictwa ministerstwa w jej posiedzeniach plenarnych, oraz zainteresowanie rezultatami działalności RGNiSW. Dzięki temu do Rady docierało znacznie więcej niż w poprzednich latach informacji o toczących się pracach i o planach na przyszłość, a także wyraźnie poprawiła się atmosfera wzajemnych relacji i wymiany myśli.

Do najistotniejszych prac Rady w 2024 r. należało zebranie i przedyskutowanie propozycji zmian do ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (PSWiN) oraz zaopiniowanie projektu nowelizacji ustawy o PAN. Propozycje zmian (otrzymane przede wszystkim od innych instytucji przedstawicielskich środowiska, od Rady Doskonałości Naukowej oraz sformułowane z własnej inicjatywy) Rada podzieliła na systemowe (wymagające uprzedniego namysłu strategicznego) oraz zmiany „punktowe”, o ograniczonych konsekwencjach, które zaopiniowała. Według stanu na koniec 2024 r. ustawa o PAN znajdowała się na etapie prac rządowych, a nowelizacja PSWiN – na etapie wewnętrznych prac w MNiSW. W chwili publikowania sprawozdania nie są jasne dalsze plany dotyczące tych aktów.

Mimo zapowiedzi nie skonkretyzowały się plany modyfikacji zasad ewaluacji działalności naukowej, nie zostały też opublikowane kompletne dane, które leżały u podstaw

przyznania ostatecznej kategorii. Zdaniem Rady strategiczny namysł nad celem ewaluacji oraz wypracowanie wynikającej z niego i z doświadczeń poprzednich ewaluacji koncepcji zmian są wyjątkowo pilnym zadaniem o fundamentalnym systemowym znaczeniu, którego nie można odkładać.

Sprawa ewaluacji uwypukla potrzebę sformułowania strategicznych priorytetów dla polskiej polityki naukowej i priorytetów sektora nauki i szkolnictwa wyższego. Obecny dokument „Polityka Naukowa Państwa” nie spełnia tej roli i musi zostać znowelizowany. Niejasność co do priorytetów i celów sprzyja zgłaszaniu propozycji zmian legislacyjnych opartych na fragmentarycznym lub lokalnym spojrzeniu, niejednokrotnie mogących wywołać negatywne skutki uboczne w innych obszarach. Racjonalna i kompleksowa aktualizacja tego strategicznego dokumentu, w dialogu ze środowiskiem naukowym, powinna być możliwie szybko sfinalizowana.

Rada Główna zdaje sobie sprawę ze złożoności powyższych problemów. Niemniej jednak niejasność co do harmonogramu i zakresu zmian w przepisach zachęca do działań wyłącznie krótkoterminowych oraz sprzyja postawom oportunistycznym. Pojawia się też poczucie, że wysiłek wkładany w przygotowywanie opinii i sugestii marnuje się.

Tendencją wywołującą szczególnie niepokój Rady jest wyraźne zmniejszanie się znaczenia zasad etycznych w działaniach środowiska. Przykładami są instytucje świadomie czerpiące korzyści z nieetycznych postępowań (np. ze „sprzedaży dyplomów”, przyjmowania na studia obcokrajowców, o których wiadomo, że nie podejmą kształcenia, przymykania oka na nierzetelność naukową bądź publikacyjną przynoszącą korzyści ewaluacyjne lub rankingowe) oraz zachowania indywidualnych osób uczestniczących bez skrupowania w takich praktykach lub wręcz narzucających je swoim podwładnym. Dotychczasowe działania na rzecz eliminacji nieetycznych praktyk mają niewielką skuteczność i często koncentrują się na walce z objawami, a nie przyczynami. Zdaniem Rady taka sytuacja podkopuje zaufanie do instytucji oraz środowiska nauki i szkolnictwa wyższego, co przekłada się na spadek roli przypisywanej temu sektorowi w gospodarce, polityce i świadomości społecznej.

Rada realizuje i będzie nadal realizować dwa główne zadania: rzetelnego, obiektywnego i bezstronnego recenzenta działającego w duchu akademickich wartości i według standardów życia społecznego opartego na racjonalnych argumentach i wzajemnym szacunku oraz pomysłodawcy w obszarze strategicznego kształtowania polityk i przepisów, z uwzględnieniem nie tylko pozytywów, ale także efektów ubocznych dla różnych grup społeczności sektora nauki i szkolnictwa wyższego. Rada konsekwentnie podkreśla, że zgodnie ze swoją ustawową rolą stawia do dyspozycji wszystkich władz publicznych swoją kolektywną wiedzę na temat systemów szkolnictwa wyższego i nauki, w Polsce i za granicą.

W tym kontekście Rada Główna docenia aktywność sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, w szczególności jej Podkomisji Nauki, w inicjowaniu dyskusji o kwestiach strategicznych, z udziałem przedstawicieli różnych instytucji, ciał i gremiów działających w sektorze szkolnictwa wyższego i nauki. Jest to istotna zmiana jakościowa w porównaniu z Sejmem IX kadencji.

Podobnie jak w latach poprzednich, podstawową formą działania Rady były posiedzenia plenarne oraz posiedzenia stałych komisji RGNiSW. Intencją Rady jest, aby w otwartej części posiedzeń plenarnych mogło uczestniczyć jak najwięcej zainteresowanych osób, dlatego obrady te były prowadzone w trybie hybrydowym. Dziękujemy za ten udział instytucjom reprezentacyjnym – stałym partnerom RGNiSW: Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, konferencjom rektorów typów szkół, Polskiej Akademii Nauk, Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych, Radzie Głównej Instytutów Badawczych, Parlamentowi Studentów RP, Krajowej Reprezentacji Doktorantów, a także przedstawicielom Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Rady Doskonałości Naukowej, Narodowego Centrum Nauki, Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz innym podmiotom o systemowej roli w sektorze nauki i szkolnictwa wyższego. Rada wyraża podziękowania przedstawicielom innych ministerstw nadzorujących szkoły wyższe, parlamentarzystom oraz gościom, stale lub okazjonalnie uczestniczącym w posiedzeniach. Mocne zaangażowanie wszystkich organizacji i osób świadczy o tym, że wnioski z tematów poruszanych w trakcie debat Rady mogą przyczynić się do poprawy funkcjonowania instytucji całego sektora nauki i szkolnictwa wyższego, a zarazem do ułatwienia pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjno-administracyjnej wszystkim członkom tego społeczeństwa.

Kolejne części sprawozdania prezentują syntetyczną informację o statutowej działalności Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2024 r., w szczególności informacje o debatach, uchwałach, stanowiskach i innych dokumentach, a także o pracy komisji stałych Rady. Sprawozdanie działającej przy Radzie Komisji Dyscyplinarnej, będącej niezależnym organem ustawowym, przedstawione jest jako oddzielny dokument.

2. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA RADY¹

2.1. Debaty i uchwały programowe

W roku sprawozdawczym Rada odbyła dziewięć posiedzeń plenarnych, na których obok spraw bieżących przeprowadzono debaty i dyskusje na wcześniej zaplanowane

¹ Osoby zainteresowane bardziej szczegółowymi informacjami o pracach Rady oraz problematyką i przebiegiem jej debat odsyłamy do protokołów z posiedzeń plenarnych, dostępnych na stronie Rady <https://rgnisw.nauka.gov.pl/posiedzenia/>.

tematy dotyczące istotnych zagadnień sektora nauki i szkolnictwa wyższego. Debaty odbywały się z udziałem zaproszonych referentów zewnętrznych. W związku z sezonem urlopowym, w lipcu i wrześniu, zgodnie ze statutem Rady, odbywały się posiedzenia Prezydium Rady, otwarte dla wszystkich członków RGNiSW.

- **Przedstawienie sprawozdania z działalności Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2023 r. (styczeń 2024 r.)**

Przewodniczący Rady Głównej przedstawił sprawozdanie z działalności Rady w roku 2023. Znalazły się w nim zarówno dane ilościowe, jak również informacje opisowe zawierające m.in.: komentarze dotyczące roli i sposobu działania Rady, wykaz uchwał i stanowisk przyjętych przez Radę w zakresie rozpatrywanych projektów aktów prawnych oraz innych dokumentów czy zagadnień, dane o udziale przedstawicieli innych podmiotów w debatach Rady oraz realizacji przez Radę wspólnych przedsięwzięć z innymi instytucjami przedstawicielskimi środowiska szkolnictwa wyższego i nauki.

- **Dyskusja na temat aktualnych zagadnień w nauce i szkolnictwie wyższym (styczeń 2024 r.)**

W posiedzeniu Rady Głównej wzięli udział zaproszeni goście, w tym m.in. przedstawiciele Kierownictwa MNiSW, Kierownictwa MZ, Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Rady Doskonałości Naukowej, Konferencji Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych i Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Członkowie Kierownictwa MNiSW przekazali informacje dot. planowanych działań i wsparcia w ich realizacji przez Radę Główną i inne instytucje przedstawicielskie szkolnictwa wyższego i nauki. Najważniejsze zagadnienia do realizacji to m.in.: finansowanie nauki i szkolnictwa wyższego, jakość kształcenia, zasady ewaluacji działalności naukowej, współpraca nauki z gospodarką, umiędzynarodowienie nauki oraz wsparcie działań na rzecz promocji polskiej nauki.

Przedstawicielka MZ podniosła kwestie dotyczące uruchamiania kształcenia na kierunkach lekarskich na różnych uczelniach oraz związanych z tym problemów, tj. m.in. jakości kształcenia czy jakości kandydatów na studia.

Podczas dyskusji zwrócono uwagę m.in. na następujące kwestie: starzejącą się strukturę wiekową społeczności lekarskiej; konieczność określenia wymogu minimum infrastrukturalnego w przypadku uczelni medycznych; transparentność procesu ewaluacji; specyfikę instytutów badawczych w kontekście ewaluacji; finansowanie humanistyki, konieczność opracowania strategii umiędzynarodowienia; dostęp do dużej aparatury badawczej; podwyżki wynagrodzeń pracowników instytutów badawczych; konieczność wypracowania nowego dokumentu „Polityka Naukowa Państwa”; zwiększenie środków dla NCN.

- **Dyskusja na temat aktualnych zagadnień w nauce i szkolnictwie wyższym (luty 2024 r.)**

W posiedzeniu Rady Głównej wzięli udział zaproszeni goście, w tym Minister Nauki Dariusz Wiczorek oraz przedstawiciele Rady Doskonałości Naukowej, Konferencji Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych i Komisji Ewaluacji Nauki.

Minister Nauki przedstawił cele MNiSW na najbliższy okres, tj. przygotowanie projektów nowelizacji: ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz ustawy o Polskiej Akademii Nauk. Minister poinformował również o zwiększeniu budżetu Narodowego Centrum Nauki.

Przedstawiciele Rady przekazali informacje dot. założeń i wybranych tematów posiedzeń Rady: bieżące posiedzenie ma na celu m.in. ustalenie skutecznego i efektywnego trybu prac nad propozycjami zmian w przepisach; majowe posiedzenie będzie poświęcone dyskusji na temat finansowania humanistyki i NPRH, z kolei w listopadzie zaplanowana jest debata na temat roli różnych instytucji sektora, a także sposobów ich ewaluacji.

Po zakończeniu wypowiedzi Ministra i Przewodniczącego odbyła się dyskusja, podczas której podniesione zostały m.in. następujące kwestie: położenie nacisku na jakość, a nie szybkość w procesie wprowadzania zmian w prawie; rozważenia uregulowania niektórych kwestii w rozporządzeniach, które są łatwiejsze do modyfikacji; współpraca Rady z innymi podmiotami dla wypracowania wspólnej propozycji zmian; zapewnienie bieżącej konsultacji propozycji zapisów oraz przedstawianie konkretnych propozycji, a nie ich koncepcji.

Podczas dyskusji zwrócono także uwagę na szczegółowe zagadnienia i problemy do rozwiązania, w tym: potrzebę wprowadzenia udoskonaleń w wykazie czasopism; przywrócenie kontroli wykonywania uprawnień przez uczelnie; zapewnienia niezależności PKA, a także kwestie dotyczące jakości kształcenia czy otwartości na sprawy europejskie.

- **Dyskusja na temat działań i planów Narodowego Centrum Nauki z udziałem prof. Krzysztofa Józwiaka, dyrektora NCN (marzec 2024 r.)**

Posiedzenie było poświęcone działalności Narodowego Centrum Nauki. Dyrektor NCN, prof. K. Józwiak, zaprezentował ogólne informacje na temat NCN (jego organów oraz ich roli i zadań, sposobach i warunkach przeprowadzania konkursów, sukcesach NCN od 2011 r.). Dyrektor NCN zwrócił także uwagę na wzrost kompetencji w zakresie realizacji projektów naukowych na przestrzeni lat oraz wzrost jakości realizowanych projektów, a także istotną rolę w tym zakresie młodych naukowców (w latach 2011–2023 sfinansowano blisko 30 tys. projektów na łączną kwotę 15,69 mld zł, z czego prawie połowa trafiła do młodych naukowców). Prof. K. Józwiak przedstawił także

szczególne dane liczbowe dotyczące działalności NCN oraz harmonogram konkursów w 2024 r.

Po przedstawieniu informacji rozpoczęto dyskusję, podczas której Dyrektor NCN odpowiadał na szczegółowe pytania i uwagi. Kwestie poruszane przez uczestników posiedzenia dotyczyły m.in.: planowanych przez NCN zmian na poziomie strategicznym; organizacji konkursów o mniej elitarnym charakterze; dialogu NCN z różnymi środowiskami badawczymi i naukowymi w Polsce; kierunków dystrybucji dodatkowych środków; planowanych zmian regulaminów konkursów; możliwości utworzenia wspólnych programów z innymi agencjami i podmiotami; integracji klasyfikacji nauki w Polsce, a także konkretnych instrumentów konkursów realizowanych przez NCN.

- **Sprawa wiz dla systemu szkolnictwa wyższego i nauki (kwiecień 2024 r.)**

W dyskusji wzięli udział przedstawiciele MNiSW (min. A. Szeptycki), MSWiA (min. M. Duszczyk) oraz MSZ (min. H. Mościcka-Dendys). Przewodniczący Rady Głównej poprosił ministrów uczestniczących w posiedzeniu o wprowadzenie do dyskusji.

Internacjonalizacja rozumiana jako pozyskiwanie coraz większej liczby studentów obcokrajowców, bez względu na ich kompetencje, nie może być jedynym wyznacznikiem tego procesu. MSZ dostrzega szereg problemów związanych z umiędzynarodowieniem, np.: preferencyjny sposób traktowania obcokrajowców w porównaniu do obywateli polskich w procesie rekrutacji; brak znajomości przez kandydatów języka, w którym mogliby studiować w Polsce; brak monitoringu pozwalającego weryfikować, czy studenci faktycznie studiuja.

W opinii MSWiA brak jest spójnej polityki imigracyjnej. Uzyskanie polskiej wizej z prawem do podjęcia studiów to relatywnie łatwa ścieżka migracyjna, jednak często celem takich osób nie jest podjęcie studiów lub pracy naukowej. Kluczową kwestią jest stworzenie nowego systemu pozyskiwania studentów i pracowników naukowych z zagranicy w ramach strategii imigracyjnej.

Min. A. Szeptycki poinformował, że ważne jest skonsultowanie sprawy z przedstawicielami środowiska naukowego. Prawa należy przestrzegać zarówno w kwestii wymagania niezbędnych dokumentów przy rekrutacji, jak również terminowego wprowadzania informacji o skreśleniu z listy studentów do systemu POL-on. Problem stanowi również niewydolność polskich służb (osoby z zagranicy zakwalifikowane na studia niejednokrotnie nie były w stanie uzyskać wiz w odpowiednim czasie z uwagi na brak wolnych terminów w konsulatach). Minister poinformował o rozmowach z MSZ dotyczących dostępu do systemu POL-on dla służb dyplomatycznych.

MSZ wraz z MSWiA i MNiSW pracują nad zmianami legislacyjnymi, które pozwolą wyeliminować nieprawidłowości i udrożnią system, ułatwiając uzyskiwanie wiz przez osoby, których brakuje na rynku polskim, m.in. naukowców i studentów.

W dyskusji zwrócono uwagę na: konieczność zapewnienia odpowiednich narzędzi i sprawnego przepływu informacji; rozważną zmianę przepisów z uwzględnieniem wszystkich obowiązujących regulacji oraz autonomii uczelni; konieczność egzekwowania istniejących przepisów.

- **Finansowanie badań i działalności naukowej w zakresie humanistyki i sztuki (maj 2024 r.)**

Celem debaty było zaprezentowanie opinii przedstawicieli nauk humanistycznych w zakresie finansowania humanistyki i jego dostosowania do specyfiki tej dziedziny. Wprowadzenia do debaty przedstawili: prof. Justyna Olko (Uniwersytet Warszawski), prof. Violetta Wróblewska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), dr Andrzej Czyżewski (Instytut Studiów Politycznych PAN). W obradach uczestniczył min. M. Gdula (MNiSW).

Zaproszeni goście zwrócili uwagę m.in. na:

- konieczność zapewnienia równych szans i zrozumienie specyfiki humanistyki, ponieważ założenia przyjęte w polskim systemie finansowania (nacisk na umiędzynarodowienie oraz publikowanie w zagranicznych wydawnictwach i czasopismach) preferują nauki ścisłe. W istniejącym systemie finansowania powinny zostać wdrożone zmiany sprzyjające rozwojowi wszystkich dziedzin;
- wznowienie – po odpowiedniej transformacji – działalności NPRH, który powinien być ukierunkowany nie tylko na zachowanie istniejących specjalizacji i tradycji badawczych, ale również otwarty na zmianę uwzględniającą najlepsze trendy światowej humanistyki;
- zapewnienia fachowego i rzetelnego systemu recenzenckiego oraz zabezpieczenia niezależności jego funkcjonowania, np. przez wyodrębnienie poza MNiSW na wzór NCN;
- potrzebę zmiany postrzegania humanistyki, a także zmianę podejścia do oceny projektów, np. na wzór ERC;
- problem niskiego poziomu finansowania humanistyki – środki na badania własne są tak niskie, że bez wsparcia zewnętrznego nie pozwalają na prowadzenie poważnych kwerend, wyjazdów czy uczestnictwo w konferencjach.

Odnosząc się do postulatów, min. M. Gdula przyznał, że problem niedofinansowania jest realny, jednak NPRH powinien pozostać w MNiSW (utworzenie oddzielnej instytucji nie gwarantuje jej niezależności w przyszłości). Ministerstwo zabezpieczyło 50 mln zł na funkcjonowanie programu. W nowym mechanizmie ewaluacji niezbędne będzie zapewnienie przestrzeni dla osób, które chcą publikować w języku polskim, a także rozwijanie oceny jakościowej.

W dyskusji z udziałem członków Rady Głównej i gości zwrócono również uwagę m.in. na kwestie: podnoszenia świadomości społecznej i politycznej, że nauki humanistyczne nie są bezkosztowe i wymagają dofinansowania i infrastruktury badawczej; zagwarantowanie niezależności NPRH od MNiSW i zadbanie o transparentność przeprowadzania konkursów; dostosowanie procedur w NCN do specyfiki humanistyki; zgodność klasyfikacji dziedziny nauk humanistycznych do klasyfikacji przyjętej przez OECD; dostosowanie kryteriów ewaluacji do dyscyplin humanistycznych.

• **Problemy i wyzwania środowiska studenckiego i doktoranckiego (czerwiec 2024 r.)**

Posiedzenie poświęcone było problemom i wyzwaniom środowiska studenckiego i doktoranckiego. Przewodniczący Krajowej Reprezentacji Doktorantów mgr inż. M. Klimczyk rozpoczął wystąpienie od stwierdzenia, że największym wyzwaniem dla członków środowiska doktoranckiego jest obrona doktoratu i że KRD stara się dbać, aby warunki kształcenia doktorantów były możliwie najlepsze. Następnie zwrócił uwagę na kwestie:

- podmiotowość i wizerunek środowiska doktoranckiego we wspólnocie akademickiej,
- potrzeba przeglądu warunków kształcenia i prowadzenia aktywności naukowej w szkołach doktorskich,
- ewaluacja jakości kształcenia w szkołach doktorskich,
- nowelizacja Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce,
- ustawa o Polskiej Akademii Nauk,
- program Doktorat Wdrożeniowy,
- współpraca z agencjami finansującymi badania naukowe,
- udział w pracach dotyczących Krajowej Strategii Umiejdzynarodowienia,
- współpraca z Polską Komisją Akredytacyjną.

Prof. D. Szostek ze Śląskiego Centrum Inżynierii Prawa, Technologii i Kompetencji Cyfrowych CYBER SCIENCE poruszył kwestię wyzwań czekających studentów i doktorantów oraz uczelnie w zakresie cyfryzacji w najbliższych pięciu latach. Są to wyzwania stawiane przez Unię Europejską, wymagają od szkół doktorskich i uczelni przygotowania w zakresie nowej metodologii i metodyki kształcenia. Dotyczą poprawy odporności na cyberataki, zwiększenia świadomości ryzyka, szerzenia wiedzy i procedur dotyczących cyberbezpieczeństwa, intensyfikacji prac dla osiągnięcia minimalnego poziomu cyberbezpieczeństwa.

W dniu 14 grudnia 2022 r. UE przyjęła program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie”, gdzie zostały wskazane konkretne cele cyfrowe na poziomie Unii Europejskiej, które mają zostać osiągnięte do 2030 r.

Następnie prof. Szostek odniósł się do problematyki sztucznej inteligencji. W dniu 21 maja 2024 r. UE przyjęła rozporządzenie dotyczące sztucznej inteligencji, znane jako AI Act oraz dyrektywę eIDAS2. Rozporządzenie jest pierwszym na świecie kompleksowym aktem prawnym dotyczącym sztucznej inteligencji. Dyrektywa nakłada na szkoły wyższe obowiązek wprowadzenia w ciągu 2 lat tzw. kwalifikowanych atrybutów – dyplomów cyfrowych podpisanych pieczęcią elektroniczną i umieszczenia ich w Europejskich Portfelach Tożsamości Cyfrowej.

- **Prezentacja i dyskusja na temat prac bieżących oraz planów Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki i Komisji Ewaluacji Nauki (październik 2024 r.)**

Dyskusję poświęcono prezentacji prac bieżących oraz planów Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki i Komisji Ewaluacji Nauki. Wprowadzenie przedstawili: prof. dr hab. Mikołaj Sokołowski (przewodniczący Rady Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki) oraz prof. Rafał Stanisławski (członek Prezydium Komisji Ewaluacji Nauki). Prof. Sokołowski przedstawił sprawozdanie z trzech ostatnich miesięcy, nawiązał do bieżącej działalności oraz najbliższych planów Rady NPRH. Podkreślił, że program powstał, by spełniać oczekiwania środowiska, przede wszystkim nauk humanistycznych. Prof. Sokołowski nawiązał do trwających w Radzie NPRH dyskusji, które wiążą się z kwestiami:

- Jak łączyć nauki humanistyczne ze społecznymi bez wprowadzania dualizmu w obrębie programu. Prowadzone są dyskusje o zmniejszeniu ilości modułów i jednocześnie zaproponowanie środowisku realizacji projektów, które będą charakteryzowały się interdyscyplinarnością, tzn. mniej modułów, większa swoboda programu na wszystkie definiowane przez ministerstwo dyscypliny humanistyczne i społeczne.
- Potrzebą rozhermetyzowania programu przy zachowaniu jego pierwotnej funkcji finansowania badań podstawowych. Program powstał jako reakcja na brak finansowania określonego typu prac i te prace będą w programie finansowane. Nie ma sensu powielać działań NCN, konieczne jest spotkanie Rady NCN z Radą NPRH, by nie dublować się, tylko wypracować wspólne rozwiązania dla środowiska.

Podsumowując, prof. Sokołowski powiedział, że program ma być rozwojowy nie tylko ze względów intelektualnych, ale też finansowych. W 2011 r. kiedy program powstawał, otrzymał finansowanie na poziomie 70 mln zł. W zeszłym roku przyznano 60 mln zł, w praktyce program oscylował na poziomie 40 mln zł. Bez wzrostu nakładów ten cel program straci sens.

Prof. Stanisławski przedstawił wyniki prac i plany Komisji Ewaluacji Nauki w bieżącej kadencji (1 kwietnia 2023 r. – 31 grudnia 2027 r.).

Przedstawił obecnie realizowane zadania:

- przygotowanie projektu rozporządzenia dotyczącego budowania wykazów,
- przygotowanie procesu ewaluacji szkół doktorskich,
- opracowanie raportu: Ocena wyników i skutków ewaluacji jakości działalności naukowej w latach 2017–2021,
- realizacja prac bieżących: rozpatrywanie wniosków o dopisanie podmiotów do systemu szkolnictwa wyższego i nauki, prace przygotowawcze związane z budowaniem nowego wykazu czasopism naukowych,
- przygotowanie propozycji zmian w procesie ewaluacji (etap dyskusji).

Prof. Stanisławski przedstawił propozycje KEN dotyczące prac nad zmianami wykazu czasopism, w tym omówił prace ekspertów, procedurę oceniania i przyznawania punktacji czasopismom.

- **Prezentacje i dyskusje dotyczące zmian w przepisach (zagadnienia przyszłej ewaluacji oraz sposobu i zakresu zmian PSWiN (listopad 2024 r.)**

Wprowadzenie do dyskusji dotyczącej zmian w przepisach – zagadnienia przyszłej ewaluacji oraz sposobu i zakresu zmian PSWiN, rozpoczął prof. T. Szapiro. Przewodniczący Komitetu Polityki Naukowej podkreślił, że celem tworzenia polityki naukowej państwa jest podniesienie jakości życia i budowanie przewagi konkurencyjnej Polski na arenie międzynarodowej, troska o warunki do prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych oraz dostępu do wysokiej jakości kształcenia, oddziaływanie na rozwój współpracy międzynarodowej. Zadaniem PNP jest wskazanie kierunków prowadzenia badań naukowych i kształcenia. Ewaluacja realizacji PNP ma odbywać się nie rzadziej niż raz na 5 lat.

Prof. Szapiro podkreślił, że Komitet podejmuje zmianę modelu współpracy ministerstwa ze środowiskiem akademickim: poprzedzenie konsultacji projektu PNP serią roboczych sesji pod wspólnym tytułem Sympozjum Polityki Naukowej Państwa. Złoży się na nie sześć comiesięcznych merytorycznych sesji, w tym dwie sesje rekomendacyjne. Uczestnicy sesji proponowani będą przez uczelnie IDUB, członków RG, KRASP, KPN, MNiSW, będą nimi również eksperci cieszący się w środowisku akademickim autorytetem w tematyce sesji.

Prof. Szapiro, broniąc ewaluacji, wskazał na jej zalety: to droga do rozwijania funduszy, służy studentom i profesorom, grupom uczelni. Należy jednak uwzględnić różne sposoby oceny jednostek. Ewaluacja jest źle postrzegana, bo ulega częstym zmianom. Trzeba zmodyfikować wagi pewnych parametrów.

Przewodniczący prof. Pałys, odnosząc się do tematu ewaluacji, poruszył następujące kwestie:

- Czemu ma służyć i do czego ma prowadzić ewaluacja?

- Sprawy związane z wykonalnością procesu ewaluacji. Przy ocenie parametryczno-eksperckiej – do czego powinna być stosowana ocena ekspercka?
- W jaki sposób podchodzić do osiągnięć mutlidyscyplinarnych?
- Lista czasopism – nigdy nie będzie dobra, jeśli nie wiemy, czemu ma służyć. Należy obniżyć jej znaczenie.

Odbyła się dyskusja z udziałem członków Rady. Prof. Pałys w podsumowaniu zauważył, że obecnie ewaluacja nie prowadzi do zmian finansowania, nie jest związana z nadawaniem uprawnień (bo prawie wszyscy je już mają), więc pozostało jej głównie znaczenie prestiżowe. Działania powinny więc pójść albo w stronę zmniejszania znaczenia „prestiżowej” ewaluacji, albo w stronę związania ewaluacji z czymś konkretniejszym niż tylko prestiż.

- **Dyskusja na temat przepisów dotyczących organizacji uczelni oraz finansowania nauki i szkolnictwa wyższego w 2024 r. oraz planów w tym zakresie na 2025 r. (grudzień 2024 r.)**

Zaproszeni dyrektorzy trzech departamentów MNiSW przedstawili informacje o zmianach w systemie szkolnictwa wyższego i nauki w zakresie kompetencji nadzorowanych departamentów w ciągu ostatniego roku:

- Magdalena Maciejewska, dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej, omówiła główne wydarzenia związane z nauką i szkolnictwem wyższym w ramach prezydentury,
- Krzysztof Bakula, dyrektor Departamentu Nauki, przedstawił informacje dotyczące działań departamentu w 2024 r.,
- Jarosław Oliwa, dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów, omówił kwestię budżetu w 2024 r., podwyżek dla pracowników w uczelniach, wsparcie uczelni w finansowaniu remontów akademików.

2.2. Inicjatywy i inne wystąpienia Rady

- Rada przyjęła Stanowisko Nr 10/2024 Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024 r. w sprawie Korespondencji zatytułowanej „Zażalenie na Uchwałę Prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 13/2024 z 27.09.2024 r.”.

2.3. Opiniowanie projektów aktów prawnych i innych dokumentów przedstawianych przez organy władzy i administracji publicznej

W zakresie opiniowania projektów aktów prawnych i innych dokumentów przedstawianych przez organy władzy i administracji publicznej oraz podejmowania własnych

inicjatyw, Rada (wraz z Prezydium) w roku 2024 podjęła 63 uchwały oraz przedstawiła 1 stanowisko.

Dokumenty: <https://rgnisw.nauka.gov.pl/dokumenty/>

Rada zaopiniowała 10 projektów ustaw:

- projekt ustawy o zmianie ustawy w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw,
- poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o języku polskim oraz ustawy o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Centrum Nauki,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o likwidacji Akademii Kopernikańskiej i Szkoły Głównej Mikołaja Kopernika,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej,
- projekt ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej.

Rada zaopiniowała 21 dokumentów przedłożonych przez Ministra Nauki i innych ministrów:

- projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy,
- projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom instytucji, organów i zespołów oraz ekspertom i rzecznikom dyscyplinarnym działającym w systemie szkolnictwa wyższego i nauki,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych”,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie pomocy de minimis w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”,

- projekt rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie przyznawania i rozliczania środków finansowych na działalność bieżącą instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis w ramach Inwestycji A2.4.1 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności – Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki w sprawie udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Centrum Łukasiewicz,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości wynagrodzenia prezesów oddziałów oraz przewodniczących i wiceprzewodniczących rad kuratorów Polskiej Akademii Nauk,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz na zadania związane z utrzymaniem powietrznych statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie dokumentów wydawanych w związku z przebiegiem lub ukończeniem studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego,
- projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli,
- projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty,
- projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie egzaminu maturalnego (formuła 2023 r.),
- projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (formuła 2015 r.),
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza

dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego,

- projekt rozporządzenia Ministra Nauki w sprawie danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki z dnia 05.08.2024 r. w sprawie zmiany nazwy Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom instytucji, organów i zespołów oraz ekspertom i rzecznikom dyscyplinarnym działającym w systemie szkolnictwa wyższego i nauki.

Rada również podjęła uchwały i przedstawiła opinie w 25 innych sprawach:

- w sprawie uzupełnienia składu Prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- w sprawie zatwierdzenia zmienionych składów komisji Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- w sprawie zmiany Statutu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- w sprawie planu działalności Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w 2024 r.,
- w sprawie planu działalności Narodowego Centrum Nauki na rok 2024,
- w sprawie postulatu dotyczącego utworzenia dziedziny nauk multidyscyplinarnych, a w niej dyscypliny naukowej e-learning,
- w sprawie postulatów dotyczących dyscypliny nauka o zarządzaniu i jakości,
- w sprawie włączenia do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) kwalifikacji wolnorynkowej Wykorzystywanie technologii rozszerzonej rzeczywistości (AR) w przekazywaniu treści edukacyjnych,
- w sprawie planu naprawczego dla programu Horyzont Europa,
- w sprawie opinii na temat Rozporządzenia Ministra Nauki w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych z 31 października 2024 r.,
- w sprawie Stanowiska Prezydium KRASP z dnia 18 października 2024 r. (dokument nr 7/IX) dot. ustawowego uregulowania zawodu dietetyka i utworzenia samorządu zawodowego dietetyków,
- w sprawie zadań Narodowego Centrum Badań i Rozwoju związanych z realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa,
- w sprawie Pakietu dla szkolnictwa Wyższego,
- w sprawie włączenia do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) kwalifikacji wolnorynkowej Prowadzenie tutoringu akademickiego,

- w sprawie zatwierdzenia zmienionych składów komisji Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- z okazji 20. rocznicy wstąpienia Polski do Unii Europejskiej,
- w sprawie uzupełnienia składu Prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- postulat dotyczący wyodrębnienia nowych dyscyplin naukowych,
- w sprawie wniosku Komitetu Socjologii PAN w sprawie przywrócenia nazwy dyscypliny socjologia w miejsce obecnej nazwy nauki socjologiczne,
- w sprawie zatwierdzenia zmienionych składów komisji Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- w sprawie opinii dotyczącej przywrócenie naukom ekonomicznym rangi dziedziny nauki i wyłączenie ekonomicznych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych,
- w sprawie wyboru członków Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego na kadencję 2025–2028,
- sprawozdanie z działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.,
- sprawozdanie z ewaluacji działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r.,
- sprawozdanie z działalności Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w 2023 r.

Prezydium Rady Głównej zaopiniowało 7 dokumentów:

- projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie zespołów ekspertów do spraw włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw,
- projekt rozporządzenia Ministra Nauki w sprawie kryteriów oceny kompleksowej,
- projekt ustawy o zmianie nazwy Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie,
- projekt ustawy o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie wyrażenia opinii w sprawie odwołania przez Ministra Nauki prof. Piotra Borka z funkcji rektora Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie,
- projekt ustawy o wychowaniu patriotycznym.

2.4. Prace komisji stałych jako organów wewnętrznych Rady

W bieżącym roku działały cztery komisje stałe Rady:

- Komisja ds. Międzynarodowych,
- Komisja Ekonomiczno-Prawna,
- Komisja Kształcenia,
- Komisja Nauki.

Sprawy wniesione do Rady były kierowane do opiniowania przez odpowiednie komisje, zgodnie z obszarem tematycznym. Propozycje uchwał lub stanowisk były referowane przez przewodniczących komisji, a następnie poddawane dyskusji podczas posiedzeń Prezydium Rady. Projekty uchwał i stanowisk opracowane przez komisje były omawiane na posiedzeniach plenarnych Rady i we wszystkich przypadkach uzyskiwały poparcie Rady.

Komisja ds. Międzynarodowych

W skład Komisji w 2024 r. wchodziło jedenaścioro członków Rady Głównej afiliowanych w jedenastu różnych jednostkach, z sześciu miast w Polsce. Reprezentują oni głosy studentów, doktorantów, pracodawców, uczelni publicznych oraz niepublicznych, przedstawicieli nauk humanistycznych, teologicznych, rolniczych, inżynieryjnych, społecznych, medycznych, prawnych oraz ścisłych. Ponad trzydzieści pięć procent składu Komisji stanowią kobiety.

W 2024 roku Komisja spotkała się 14 razy *online* za pośrednictwem platformy GoogleMeets. Agendy spotkań obejmowały sprawy bieżące związane z tematyką międzynarodową w Polsce i na świecie, formułowanie opinii dotyczących aktów prawnych i dokumentów oraz dyskusje tematyczne.

W 2024 roku Komisja kontynuowała realizację celów w trzech obszarach: 1) wspieranie instytucji umiędzynarodawiających naukę i kształcenie w Polsce, 2) analiza barier w rozwoju umiędzynarodowienia oraz 3) proponowanie kierunków współpracy międzynarodowej.

Wspieranie instytucji przejawiało się między innymi formułowaniem opinii dotyczących agencji finansujących działalność naukową w Polsce. Komisja przygotowała cztery opinie, które dotyczyły: 1) sprawozdania z działalności Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w 2023 r., 2) planu działalności międzynarodowej Narodowego Centrum Nauki na rok 2024, 3) sprawozdania z międzynarodowej działalności Narodowego Centrum Nauki w 2023 r. 4) projektu ustawy o zmianie ustawy o języku polskim oraz ustawy o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (numer UD456).

Dodatkowo Komisja sformułowała opinię na temat procesu tworzenia strategii umiędzynarodowienia nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce na podstawie analizy strategii krajów takich jak Słowenia, Węgry, Słowacja, Francja (prezentacja prof. Agnieszki Merkisz-Guranowskiej). Uwagi zawarte w opinii zostały przedstawione przez prof. Katarzynę Byrkę na posiedzeniu Zespołu eksperckiego ds. strategii umiędzynarodowienia (31.01.2024) w ramach organizowanych przez NAWA pod auspicjami Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego spotkań dotyczących *Strategii umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce*.

Na zlecenie Ministerstwa Komisja przygotowała opinię na temat dokumentu *Pierwsze rekomendacje Zespołu doradczego ds. działań na rzecz promocji polskiej nauki za granicą* powołanego zarządzeniem Ministra z dnia 2 kwietnia 2024 r.

Celem Komisji w ramach pierwszego obszaru był również udział w wydarzeniach integrujących środowisko, takich jak konferencje i seminaria. Komisja ds. Międzynarodowych Rady Głównej wraz z Komisją ds. Komunikacji i Odpowiedzialności Społecznej KRASP oraz Komisją ds. Współpracy Międzynarodowej KRASP objęła swoim patronatem konferencję *Dzieje i obecna faza konfliktu izraelsko-palestyńskiego* (29.01.2024). Konferencja była okazją do wewnętrznej dyskusji Komisji na temat sytuacji szkolnictwa wyższego i autonomii uczelni w obliczu konfliktów zbrojnych.

Członkowie Komisji (prof. Katarzyna Byrka, prof. Stanisław Kistryn i prof. Marek Szyndel) uczestniczyli w I Kongresie Umieędzynarodowienia (Gdańsk, 13–14. 05.2024) oraz II Kongresie Umieędzynarodowienia (Warszawa 11–12.09.2024). Prof. Agnieszka Merkisz-Guranowska i prof. Jacek Witkoś uczestniczyli w XVII konferencji *Studenci zagraniczni w Polsce* (Poznań, 8–9.02.2024), a prof. Stanisław Kistryn i prof. Marek Szyndel uczestniczyli w dorocznej naradzie konsultacyjnej programu *Study in Poland* (Warszawa, 10.07.2024). Prof. Tomasz Bączek i prof. Jacek Witkoś wzięli udział w pracach zespołu ministerialnego dotyczącego stanowiska Polski wobec przyszłego programu ramowego FP10.

W ramach obszaru analiza barier Komisja przygotowała opinie dotyczące proponowanych zmian legislacyjnych dotyczących polityki migracyjnej w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego, a w szczególności opinie na temat:

- propozycji zawartych w *Białej Księdze* Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej,
- projektu Kompleksowa i odpowiedzialna strategia migracyjna polski na lata 2025–2030 (Migracja edukacyjna).

W ramach prac nad dokumentami w posiedzeniach Komisji uczestniczyli wiceminister nauki prof. Andrzej Szeptycki oraz przedstawicielki stowarzyszenia IROSForum, Pani przewodnicząca Ewa Kiszka oraz Pani Lilianna Lato.

Komisja ds. Międzynarodowych wsparła Komisję Ekonomiczno-Prawną przy tworzeniu opinii na temat możliwości zwolnienia polskich stypendystów Polsko-Niemieckiej Fundacji z podatku dochodowego od osób fizycznych.

W ramach celu trzeciego, dotyczącego promowania kierunków współpracy międzynarodowej, Komisja na zlecenie Ministerstwa sformułowała opinię na temat trzech unijnych dokumentów (tworzących tzw. Pakiet dla Szkolnictwa Wyższego):

- Zalecenia Rady UE w sprawie atrakcyjnych i trwałych karier w szkolnictwie wyż-

szym (*Council recommendation on attractive and sustainable careers in higher education*);

- Zalecenie Rady UE w sprawie europejskiego systemu zapewniania i uznawania jakości w szkolnictwie wyższym (*Council recommendation on a European Quality Assurance and Recognition System in Higher Education*);
- Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie planu dla europejskiego stopnia (*A blueprint for a European degree*).

Komisja przekazała również Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego materiał, który stanowił wkład do raportu nt. wpływu rozszerzenia UE o Ukrainę na Polskę, a w szczególności naukę i szkolnictwo wyższe w Polsce.

W ramach cyklicznych spotkań Komisji została przeprowadzona debata na temat systemów ewaluacji jednostek na przykładzie systemów we Francji (prezentacja prof. Agnieszki Merkisz-Guranowskiej), Wielkiej Brytanii (prof. Jacek Witkoś) i Niderlandach (prof. Katarzyna Byrka). Dyskutantami w debacie byli prof. Błażej Skoczeń z Politechniki Krakowskiej oraz prof. Aleksandra Cisłak-Wójcik z Uniwersytetu SWPS. Na podstawie dyskusji Komisja wraz z gośćmi przygotowuje rekomendacje rozwiązań, które powinny zostać wdrożone w polskim systemie ewaluacji działalności naukowej jednostek.

We własnym gronie członkowie Komisji dyskutowali nad dokumentami: *A renewed social contract for Europe and its universities* (European University Associations) oraz *Exploring possible futures of transnational cooperation for Europe's universities* (Universities and the Future of Europe).

Komisja Ekonomiczno-Prawna

Komisja Ekonomiczno-Prawna w 2024 r. działała w składzie: przewodniczący – prof. dr hab. Jan W. Wiktor, zastępca przewodniczącego – dr hab. Zygmunt Miatkowski, prof. WSZŚ, członkowie: mgr Kamil Bonas, prof. dr hab. Grażyna Borkowska (od 28 listopada 2024), Elżbieta Chodzyńska, dr inż. Bogusław Dołęga, prof. PRz. (do kwietnia 2024), prof. dr hab. Andrzej Fal, mgr Mariola Pyrek (do stycznia 2024), mgr inż. Karolina Różaniecka (od lutego 2024), dr hab. inż. Barbara Rymsza, prof. IBDIM, dr inż. Janusz Szczerba (od maja 2024), dr inż. Karol Zielonka, Piotr Zaremba.

W roku 2024, zgodnie z Porozumieniem przewodniczących trzech ogólnopolskich central związkowych, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego w związku z przepisem art. 331 ust. 1 pkt. 6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz statutu Rady Głównej w składzie Rady i Komisji nastąpiła zmiana przedstawicieli organizacji związkowych (odszedł B. Dołęga a dołączył J. Szczerba). Zmieniła się też przedstawicielka środowiska doktorantów (K. Różaniecka dołączyła w miejsce M. Pyrek).

Komisji zostały powierzone zadania przygotowania opinii odnośnie do projektów nowych i nowelizacji obowiązujących ustaw i rozporządzeń Ministra Nauki, Ministra Edukacji oraz ministrów kierujących innymi resortami.

W roku 2024 Komisja Ekonomiczno-Prawna przygotowała opinie wobec 23 dokumentów, w tym m. in. projektów zmian ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024, ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawy wprowadzającej, ustawy Karta nauczyciela i prawo oświatowe, ustawy o prokuraturze, nowelizacji ustawy o Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego, ustawy zmieniającej nazwę AWF w Krakowie, poselskich i obywatelskich projektów ustaw dotyczących ograniczenia wzrostu cen energii, projektów rozporządzeń Ministra Nauki dotyczących wzrostu wynagrodzeń niektórych grup stanowisk w PAN (m.in. prezesów oddziałów PAN, przewodniczących i wiceprzewodniczących rad kuratorów PAN) i szkolnictwie podstawowym i średnim, projektów rozporządzeń Ministra Nauki w sprawie pomocy publicznej za pośrednictwem NCN, NCBiR i Sieci Badawczej Łukasiewicz w sprawie danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, w sprawie wynagrodzeń dla członków instytucji, organów i zespołów oraz ekspertów i rzeczników dyscyplinarnych działających w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, w sprawie sposobu podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego, w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis w ramach inwestycji KPO służących rozbudowie potencjału badawczego instytucji nauki i szkolnictwa wyższego, w sprawie możliwości zwolnienia polskich stypendystów Polsko-Niemieckiej Fundacji na rzecz Nauki z podatku dochodowego od osób fizycznych, rozporządzeń Ministra Edukacji w sprawie zmian w systemie wynagradzania nauczycieli, wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy i in.

Komisja Ekonomiczno-Prawna w 2024 r., opiniowała, wspólnie z pozostałymi komisjami, obszerny pakiet „zmian punktowych”, w części także systemowych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (marzec-kwiecień oraz listopad-grudzień).

Komisja Ekonomiczno-Prawna współdziałała ze wszystkimi komisjami Rady – Komisją Nauki, Komisją Kształcenia i Komisją do Spraw Międzynarodowych, przedkładając swoje opinie m.in. w zakresie zmian w systemie klasyfikacji dziedzin i dyscyplin nauki w Polsce, kształcenia na kierunkach medycznych, zmian w ustawie prawo oświatowe, ustawie dotyczącej wychowania patriotycznego czy form pomocy dla naukowców Ukrainy – wnosząc swoje uwagi do rozdziału negocjacyjnego w raporcie na temat wpływu rozszerzenia UE o Ukrainę po zakończeniu wojny, a także do projektu rozporządzenia Ministra Nauki w sprawie zasad punktacji czasopism. W tym wymiarze współpracy

między komisjami na szczególne podkreślenie zasługuje przygotowanie (w okresie członkostwa w Komisji Nauki) przez prof. dr hab. G. Borkowską pogłębionej, rzetelnej i krytycznej opinii wobec projektu zmian ustawy o PAN.

Sformułowanie opinii Komisji wobec wszystkich projektów aktów prawnych było oparte zarówno o konsultacje w formie komunikacji online, jak i dyskusje na posiedzeniach Komisji. Taka podwójna forma organizacji prac Komisji – możliwość zdalnego wyrażania opinii i głosowania została uznana za właściwą i przyczyniła się do terminowej realizacji wszystkich zadań – przedstawienia opinii, niezależnie od formalnego sposobu jej przygotowania. Podstawą opinii i stanowiska była krytyczna analiza projektów aktów prawnych, a kryteria oceny nawiązywały do zasadności i celowości proponowanych zmian, oceny ich zgodności z obowiązującym prawem, uwarunkowań, skutków społecznych i ekonomicznych konsekwencji proponowanych rozwiązań, sposobu ich dokonywania, zasad legalizmu, relatywnej stabilności prawa i etyki życia społecznego.

Członkowie Komisji brali aktywny udział we wszystkich debatach problemowych, jakie miały miejsce na posiedzeniach plenarnych Rady w 2024 r. Przedstawiali swoje stanowiska także na posiedzeniach Prezydium Rady. W oparciu o swoją wiedzę, kompetencje, zainteresowania, znajomość konkretnych problemów swoich środowisk (z jednej strony środowiska studentów i doktorantów, a z drugiej – uczelni i instytutów badawczych) wnosili wkład do dyskusji nad rozpatrywanymi problemami. Uczestniczyli również w debacie poświęconej problematyce ewaluacji, jaka miała miejsce w siedzibie PAN w Warszawie w lipcu 2024 r.

Członkowie Komisji – zarówno przedstawiciele środowiska studentów, doktorantów, jak i pracownicy uczelni i instytutów wykazywali dużą aktywność w informowaniu swoich środowisk o działaniach podejmowanych przez Radę Główną, formułowanych opiniach wobec aktów prawnych, rozwiązywanych problemach i przyjmowanych stanowiskach. Przedstawiciele środowiska studenckiego i doktoranckiego: Parlamentu Studentów RP i Krajowej Reprezentacji Doktorantów przedstawiali rolę i zadania Rady Głównej w mediach społecznościowych (w tym głównie na Instagramie i Facebooku), prezentując w sposób ciągły informacje i syntetyczne sprawozdania z prac Komisji i posiedzeń Rady. Ważną formą promocji misji Rady Głównej i prac Komisji były prowadzone rozmowy w środowiskach centralnym i uczelnianym (na forum Rady PSRP i KRD), spotkania z osobami ze świata polityki, a także szkolenia dla członków samorządów studenckich w uczelniach w całym kraju.

Członkowie Komisji aktywnie uczestniczyli w pracach organów i instytucji w charakterze przedstawicieli Rady.

Podkreślamy konsultowanie projektów opinii Komisji w środowisku uczelni, instytutów badawczych, organizacji związkowych zarówno na poziomie podstawowym, jak i centralnym (np. w 1. półroczu 2024 r. na forum Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidar-

ność” (dr inż. B. Dołęga, prof. PRz.), a w drugim – we współpracy z ZG ZNP (dr inż. J. Szczurba) – głównie w zakresie zwiększenia finansowania i zmian systemowych w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego).

W sprawozdaniu Komisja Ekonomiczno-Prawna podkreśla wyzwania związane z koniecznością formułowania opinii w *trybie nadzwyczajnym*, wiążącym się z narzuconym, często bardzo krótkim okresem konsultacji projektu zmian ustaw i rozporządzeń (np. w grudniu – był to okres 2 dni). Jest to jednak element zewnętrzny wobec Rady, wymagający – w myśl ustawowych zadań i kompetencji – współdziałania Rady z organami władzy publicznej w zakresie polityki naukowej państwa.

W nawiązaniu do powyższej uwagi (o krótkim i niekiedy bardzo krótkim okresie na przedstawienie opinii Komisji) proponujemy skorzystanie przez Radę Główną z pomocy ekspertów zewnętrznych. Taka formalna możliwość jest przewidziana w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w funkcjonowaniu innych instytucji przedstawicielskich środowiska oraz pracy organów pomocniczych Ministra Nauki.

Komisja Kształcenia

W roku 2024 Komisja pracowała w składzie:

Przewodniczący: prof. dr hab. Krzysztof Diks, wiceprzewodnicząca: prof. dr hab. Alicja Przyłuska-Fischer, członkowie: mgr Kamil Bonas, mgr inż. Paulina Góra, Maciej Korab, prof. dr hab. Tomasz Miczka, Piotr Zaremba, ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak.

Główne zadania Komisji dotyczyły przede wszystkim opiniowania projektów aktów prawnych odnośnie do organizacji kształcenia na każdym poziomie i zapewniania jego jakości. Komisja przygotowała swoje szczegółowe opinie do projektów:

- rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy,
- rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych,
- rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie dokumentów wydawanych w związku z przebiegiem lub ukończeniem studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego,
- rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli,
- rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty,
- rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie egzaminu maturalnego (formuła 2023 r.),

- rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (formuła 2015 r.),
- rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego,
- rozporządzenie Ministra Edukacji w sprawie zespołu ekspertów do spraw włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,
- ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw,
- ustawy o wychowaniu patriotycznym,
- ustawy o zarządzaniu danymi,
- rozporządzenia Ministra Nauki w sprawie kryteriów oceny kompleksowej,
- wniosków o włączenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) kwalifikacji rynkowych:
 - prowadzenie tutoringu akademickiego,
 - wykorzystywanie technologii rozszerzonej rzeczywistości (AR) w przekazywaniu treści edukacyjnych.

Ponadto Komisja Kształcenia przygotowała propozycje stanowiska RGNiSW w sprawie zmian w ustawie Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce odnoszących się do prowadzenia studiów, spraw studenckich i jakości kształcenia.

Opinie i stanowiska zostały przygotowane przez przewodniczącą Komisji w wyniku dyskusji lub spotkań on-line z członkami Komisji.

Komisja Nauki

W roku 2024 Komisja pracowała w składzie: przewodnicząca – dr hab. inż. Barbara Rymśza, wiceprzewodniczący – prof. dr hab. Tomasz Bączek, prof. dr hab. inż. Jerzy Zwoździak, członkowie: prof. dr hab. Grażyna Borkowska (do listopada 2024 r.), prof. dr hab. Anna Czarnecka, prof. dr hab. Krzysztof Diks, dr inż. Bogusław Dołęga, prof. PRz (do kwietnia 2024 r.), prof. dr hab. Stanisław Kistrzyn, prof. dr hab. Krzysztof Narkiewicz, mgr. Marta Rajewska (do stycznia 2024 r.), mgr inż. Karolina Różaniecka (od lutego 2024 r.), prof. dr hab. Danuta Sosnowska, prof. dr hab. inż. Jan Szmidt, dr inż. Janusz Szczerba (od maja 2024 r.), prof. dr hab. Jacek Witkoś, dr inż. Karol Zielonka. Komisja odbyła 11 posiedzeń w trybie zdalnym na platformie Webex.

Z każdego posiedzenia została opracowana notatka, którą przekazywano do członków KN, Przewodniczącego RGNiSW M. Pałysa oraz do Wydziału Obsługi Kierownictwa i Gremiów Doradczych w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego (do pani Agnieszki Niekludow-Lisewskiej, a w drugim półroczu do pani Anny Ziemińskiej-Puculek).

W kolejnych notatkach odnotowano poruszaną tematykę, opiniowane dokumenty, przygotowane projekty uchwał oraz problemy wymagające dyskusji. Do każdego omawianego dokumentu członkowie KN przysyłali swoje opinie mailowo lub zgłaszali je podczas posiedzeń Komisji.

Program kolejnych posiedzeń Komisji Nauki obejmował:

- Dyskusję na temat projektu uchwały dotyczącej Planu działalności NCN na rok 2024:
 - Projekt uchwały przygotował zespół w składzie PT: A. Czarnecka, K. Diks, J. Witkoś, T. Bączek – kierujący pracą zespołu,
 - M. Rajewska przygotowała opinię dotyczącą problemu młodych naukowców,
 - Postulowano przeprowadzenie spotkania z przedstawicielami NCN w celu bezpośredniego przekazania krytycznych uwag RGNiSW do kierownictwa NCN.
- Dyskusję projektu uchwały w sprawie postulatów dotyczących nowych dyscyplin naukowych, takich jak:
 - wyodrębnienie dyscypliny naukowej „energetyka”,
 - utworzenie dyscypliny naukowej „dydaktyka nauk ścisłych”,
 - Projekt uchwały KN przygotowywał zespół w składzie PT: K. Diks, St. Kistryn, K. Różaniecka, K. Narkiewicz, J. Szmidt, J. Zwoździak – jako kierujący pracą zespołu.
- Dyskusję projektu uchwał dotyczących:
 - projektu rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie pomocy *de minimis* w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”,
 - projektu rozporządzenia Ministra Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych”,
 - projekty uchwał przygotowywał zespół w składzie PT: T. Bączek, A. Czarnecka, D. Sosnowska, J. Witkoś, K. Zielonka i G. Borkowska – jako kierująca pracą zespołu.
- Dyskusję projektu uchwały w sprawie:
 - Sprawozdania z działalności NCN, projekt uchwały przygotowywał zespół w składzie PT: A. Czarnecka, D. Sosnowska, K. Diks, St. Kistryn, K. Różaniecka, T. Bączek – jako koordynujący pracę zespołu,
 - Sprawozdania z ewaluacji działalności NCN, projekt uchwały przygotowywał zespół w składzie PT: G. Borkowska, K. Zielonka, J. Witkoś, J. Szmidt, K. Narkiewicz, M. Dołęga, J. Zwoździak – jako koordynujący pracę zespołu.
- Dyskusję projektów uchwał w sprawie dyscyplin dotyczących:
 - utworzenia nowej dyscypliny „e-learning”,
 - opinii ws. dyscypliny nauka o zarządzaniu i (nauka) o jakości,

- zmiany nazwy dyscypliny „nauki socjologiczne”, projekt uchwały ws. „Sociologii” opracował J. Witkoś,
 - problematyki czasopism naukowych i ich przypisania do dyscyplin.
- Zwrócono uwagę na to, że praktycznie wszystkie dyscypliny mają charakter interdyscyplinarny oraz że wskazane jest przedyskutowanie stanowiska ws. podziału dyscyplin, umożliwiającego stosowanie go jako remedium w kwestiach badań interdyscyplinarnych i napływających wniosków o zmiany w tym zakresie, także w odniesieniu do procesów awansowych.
- Dyskusję o zaletach i wadach podziału na dziedziny i dyscypliny oraz jego wpływu na funkcjonowanie jednostek naukowych oraz pracowników nauki. W trakcie dyskusji zwrócono uwagę na to, że:
 - problem podziału na dziedzinę i dyscypliny jest trudny do rozwiązania,
 - do dyscyplin są przypisane kierunki kształcenia, nauka i rozwój kadry,
 - przypisanie do dyscyplin utrudnia ewaluację i klasyfikację badań interdyscyplinarnych,
 - praktycznie wszystkie dyscypliny mają charakter interdyscyplinarny,
 - może warto ograniczyć liczbę dziedzin do 3 lub 5, z częścią wspólną,
 - brakuje rozwiązań odnośnie do działalności interdyscyplinarnej,
 - mniejsza liczba dyscyplin/dziedzin ułatwi integrację zespołów badawczych.
 - Przekazanie informacji o:
 - toczącej się dyskusji nad zmianami w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w tym nad propozycjami RDN,
 - publikacji Raportu końcowego „Prognoza rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce do roku 2030”,
 - kontynuacji dyskusji o podziale na dziedziny i dyscypliny w kontekście odpowiedzi na pytania: Do czego jest potrzebny/niezbędny, w czym ma zastosowanie podział na dziedziny i dyscypliny? oraz W czym przeszkadza, co utrudnia podział na dziedziny i dyscypliny?
 - Dyskusję projektów uchwał ws.:
 - projektu ustawy o likwidacji Akademii Kopernikańskiej i Szkoły Głównej Mikołaja Kopernika; projekt uchwały przygotował J. Witkoś we współpracy z K. Diksem;
 - projektu ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk oraz niektórych innych ustaw, projekt uchwały przygotował zespół pod kierunkiem G. Borkowskiej,
 - projektu ustawy zarządzanie danymi; projekt uchwały przygotował K. Diks.
 - Przekazanie informacji z posiedzenia Prezydium RG o uchwałach, jakie zostały przyjęte w okresie przerwy wakacyjnej, a dotyczących:

- projektu ustawy o zmianie nazwy Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie na Akademię Kultury Fizycznej im. Bronisława Czecha, projekt uchwały przygotowała Komisja Ekonomiczno-Prawna,
- poselskiego projektu ustawy o wychowaniu patriotycznym,
- obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw.
- Dyskusję:
 - projektu uchwały w/s projektu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, projekt uchwały przygotował zespół pod kierunkiem T. Bączka,
 - trybu dalszego opiniowania zmian w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
 - zmian wprowadzonych do Działu V nowego projektu noweli ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – RGNiSW otrzymała wariant z 23.10.2024 r.,
 - projektu uchwały ws. opinii na temat projektu ustawy o likwidacji Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości, projekt uchwały przygotowała B. Rymsza,
 - projektu uchwały ws. opinii dotyczącej przywrócenia naukom ekonomicznym rangi dziedziny nauki i wyłączenie ekonomicznych dyscyplin naukowych z dziedziny nauk społecznych, po mailowej wymianie opinii projekt uchwały przygotowała B. Rymsza,
 - projektu uchwały ws. opinii na temat Rozporządzenia Ministra Nauki w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, po mailowej wymianie opinii projekt uchwały przygotował T. Bączek.

Obok współpracy i udziału w pracach pozostałych Komisji Rady Głównej członkowie Komisji Nauki brali aktywny udział w debatach prowadzonych na forum różnych jednostek jako przedstawiciele Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

2.5. Zespoły Robocze Rady Głównej

W 2024 r. nie były powoływane zespoły robocze.

3. UDZIAŁ CZŁONKÓW RADY W PRACACH INNYCH ORGANÓW I INSTYTUCJI W CHARAKTERZE PRZEDSTAWICIELI RADY

Prof. M. Pałys (przewodniczący Rady)

- udział w Ogólnopolskiej Konferencji Krajowej Reprezentacji Doktorantów w Gdańsku,
- wystąpienie na Polsko-Ukraińskiej szkole dla rektorów ZRUU i KRSP w Pabianicach,

- udział w otwartym posiedzeniu Zarządu KRD w Kielcach,
- wystąpienie na Konferencji „4th Progress Review Conference of the Universities participating in Excellence Initiative – Research University programme” w Gliwicach,
- regularnie udział w posiedzeniach Prezydium PAN i Zgromadzenia Ogólnego PAN,
- udział w posiedzeniach sejmowej komisji ENM i Podkomisji Nauki.

Prof. Grażyna Borkowska (wiceprzewodnicząca Rady)

- uczestnictwo w posiedzeniu Komisji Senackiej ws. praworządności,
- uczestnictwo w posiedzeniach sejmowej Komisji ds. Edukacji, Nauki i Młodzieży,
- uczestnictwo w dyskusji nad propozycją zespołu prof. Jajszczyka ws. sposobu organizacji i finansowania szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce.

Prof. Stanisław Kistryn (wiceprzewodniczący Rady)

- uczestnictwo w spotkaniu ministra nauki D. Wieczorka z przedstawicielami prezydów instytucji i organizacji sektora nauki i szkolnictwa wyższego,
- udział w posiedzeniu Komisji ds. Międzynarodowych KRASP w Poznaniu,
- wystąpienie na IV konferencji z cyklu Konwersatorium Krakowskie po tytule „Umiejdzynarodowienie funkcjonowania systemu nauki i szkolnictwa wyższego” w Krakowie, jako prelegent w sesji „Problemy międzynarodowych aliansów uczelni”,
- udział w posiedzeniu Komisji Ewaluacji Nauki,
- udział w obchodach 30-lecia Środowiskowego Laboratorium Ciężkich Jonów UW,
- prowadzenie panelu „Partnerstwa strategiczne: jakich partnerstw potrzebujemy?” na I Kongresie Umiejdzynarodowienia NAWA w Gdańsku,
- uczestnictwo w EHEA Ministerial Conference Tirana 2024 w Tiranie,
- udział w dwóch panelach międzynarodowej konferencji EuroScience Open Forum 2024 w Katowicach,
- udział w panelu „Clou, czyli co wynika z Białej Księgi MSZ” na naradzie konsultacyjnej uczelni biorących udział w programie Study in Poland w Warszawie,
- uczestnictwo we wspólnym posiedzeniu Prezydów PAN, KRASP i RGNiSW poświęconym ewaluacji jednostek naukowych,
- udział w 4. Międzynarodowej Konferencji Nauczania Fizyki w Krakowie,
- prowadzenie panelu „Kariera naukowa w przestrzeni międzynarodowej – jak ją oceniać?” na II Kongresie Umiejdzynarodowienia w Warszawie,
- uczestnictwo w posiedzeniu Uniwersyteckiej Komisji Nauki KRUP w Gdańsku,
- udział w uroczystej inauguracji roku akademickiego na AGH w Krakowie,
- uczestnictwo w panelu „Umiejdzynarodowienie nauki”, na Forum Uniwersyteckim „Razem w Unii Europejskiej” w Częstochowie,
- udział w IV Konferencji Sprawozdawczej programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza w Gliwicach,

- prezentacja na posiedzeniu plenarnym KRASP w Gliwicach,
- udział w uroczystości wręczenia nagród FNP w Warszawie.

Prof. Katarzyna Byrka

- udział w pracach w zespole eksperckim ds. strategii umiędzynarodowienia nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce.

Prof. Krzysztof Diks

- udział w posiedzeniu Komisji Edukacji i Nauki Sejmu RP (pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, rozpatrzenie informacji Ministra Nauki na temat modeli kariery naukowej i podnoszenia atrakcyjności kariery akademickiej wśród młodych naukowców).

Prof. Jacek Witkoś

- udział w posiedzeniach grupy roboczej kierowanej przez dyr. Michała Goszczyńskiego przygotowującej Position Paper nt. perspektywy finansowej UE na otwarcie Polskiej Prezydencji w UE.

Prof. Agnieszka Merkiś-Guranowska

- udział w posiedzeniach Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki FENG,
- udział w spotkaniu z udziałem kierownictwa MFiPR i resortów z przedstawicielami strony pozarządowej KM KPO oraz komitetów monitorujących,
- udział w posiedzeniach grupy roboczej ds. zasad horyzontalnych Programu FENG:2.

Prof. Alicja Przyłuska-Fiszer

- wiceprzewodnicząca Komitetu Bioetyki przy Prezydium PAN,
- członek Komisji Komunikacji i Odpowiedzialności Społecznej KRASP (w poprzedniej i w nowej kadencji),
- sekretarz Rady Fundacji Rektorów Polskich,
- przewodnicząca Rady Fundacji na rzecz Jakości Kształcenia.

Prof. Piotr Zaremba

- powołany na stanowisko pełnomocnika Ministra Nauki ds. spraw studenckich.

Prof. Barbara Rymsza

- uczestnictwo w pracach Komitetu Monitorującego Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KM KPO) oraz Podkomitetu do spraw zielonej, inteligentnej mobilności,
- uczestnictwo w posiedzeniach sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży,
- uczestnictwo w 2. Kongresie Nauka dla Społeczeństwa,
- uczestnictwo w seminarium Nauka dla Biznesu – Biznes dla Nauki, czyli wyzwania i warunki współpracy uczelni z Otoczeniem Biznesowym i Instytucjonalnym.

Prof. Marek Stefan Szyndel

- zastępca członka w Komitecie Monitorującym Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS),
- uczestnictwo w warsztatach MNiSW, NCBiR, NCN,
- udział w interdyscyplinarnej konferencji pt. „Dzieje i obecna faza konfliktu izraelsko-palestyńskiego” organizowana przez Uniwersytet SWPS, pod patronatem Komisji ds. Komunikacji i Odpowiedzialności Społecznej i Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) oraz Komisji ds. Międzynarodowych Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (RGNiSW),
- udział w posiedzeniu sejmowej Podkomisji Stałej ds. Nauki i Szkolnictwa Wyższego poświęconym rozpatrzeniu informacji Ministra Nauki na temat sytuacji socjalnej studentów i doktorantów oraz zatrudnienia i płac nauczycieli akademickich,
- udział w I Kongresie Umiejdzynarodowienia,
- udział w II Kongresie „Nauka dla Społeczeństwa”. Politechnika Warszawska i Światowe Centrum Słuchu IFPS,
- udział w dorocznej Naradzie konsultacyjnej programu „Study in Poland”. Komisja ds. Współpracy Międzynarodowej KRASP, Fundacja Edukacyjna „Perspektywy”, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie.

Prof. Danuta Sosnowska

- uczestnictwo w posiedzeniach Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- uczestnictwo w szkoleniu online z zakresu pomocy publicznej w Programie FENG.

Prof. Jan Szmidt

- udział w posiedzeniach Komisji i Podkomisji Sejmowych,
- udział w posiedzeniach Komisji Etyki w Nauce PAN.

Prof. Jan Władysław Wiktor

- członek Komisji ds. Ekonomicznych w KRASP w kadencji 2024–2028,
- członek Kapituły Medalu im. prof. T. Kotarbińskiego – PAN,
- przewodniczący Rady Naukowej Polskiego Naukowego Towarzystwa Marketingu,
- członek Komisji Nauk Ekonomicznych PAU,
- członek Sekcji ds. monitorowania badań w dyscyplinie Nauki o Zarządzaniu i Jakości Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania PAN,
- uczestniczył w konferencji KRASP pn. *Publikowanie naukowe. Wyzwania związane z rozwojem sztucznej inteligencji*, w panelu: *Skutki dyrektywy AI dla nauki i biznesu* (Uniwersytet Łódzki),
- udział w konferencjach na uniwersytetach w Kijowie, Charkowie i Lwowie.

Dr Paulina Góra

- udział w Sympozjum Komitetu Polityki Naukowej przy MNiSW. Sympozjum „Polityka naukowa. Sesja 1. Ewaluacja” Politechnika Gdańska.

Prof. Tomasz Bączek

- wiceprzewodniczący Rady Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) w Gdańsku w kadencji 2021–2025,
- członek Grupy eksperckiej ds. Metod Fizykochemicznych Komisji Farmakopei przy Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych,
- udział w posiedzeniu wspólnym sejmowych Komisji Zdrowia i Komisji Obrony Narodowej w sprawie „bezpieczeństwa lekowego Polski”.

Mgr Kamil Bonas

- uczestniczył w Sympozjum Komitetu Polityki Naukowej na Politechnice Gdańskiej, będąc moderatorem modułu „*Młoda kadra, doktoranci, studenci (aspekt badawczy i ewaluacja)*”,
- udział w Sympozjum naukowo-praktycznym „*Równe traktowanie w sektorze szkolnictwa wyższego i nauki*”, organizowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

4. OBSŁUGA ADMINISTRACYJNA I BUDŻET RADY

4.1. Obsługa administracyjna Rady

W roku sprawozdawczym obsługę administracyjną Rady zapewniali pracownicy Wydziału Obsługi Gremiów Doradczych MNiSW, do których zadań, zgodnie ze Statutem Rady i Regulaminem Organizacyjnym Biura Ministra MNiSW, należało:

- organizowanie i protokołowanie posiedzeń plenarnych i prezydium RG,
- realizowanie postanowień plenum i Prezydium RG, przygotowywanie projektów dokumentów, rocznych sprawozdań i informacji,
- organizowanie posiedzeń komisji Rady,
- przysyłanie dokumentów do zaopiniowania członkom RG,
- przygotowywanie materiałów dla komisji RG,
- prowadzenie strony internetowej RG,
- prowadzenie spraw finansowych oraz monitorowanie wydatków związanych z działalnością Rady,
- prowadzenie bieżącej korespondencji przewodniczącego Rady,
- archiwizowanie dokumentacji.

4.2. Budżet Rady

Wykorzystanie środków finansowych na działalność Rady w 2024 r. zostało oszacowane na ok. 950 tys. zł² na realizację następujących zadań:

- wynagrodzenia przewodniczącego i wiceprzewodniczących Rady,
- wynagrodzenia przewodniczących komisji,
- wynagrodzenia członków Rady za udział w posiedzeniach,
- pokrycie kosztów noclegów i delegacji.

Kwoty wynagrodzeń ustala Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom instytucji, organów i zespołów oraz ekspertom i rzecznikom dyscyplinarnym działającym w systemie szkolnictwa wyższego i nauki (Dz. U. z 2020 r. poz. 2208, z 2022 r. poz. 2549 oraz z 2024 r. poz. 1134).

5. PODZIĘKOWANIE

W imieniu Rady składam serdeczne podziękowania naszym gościom, w tym ministrom, rektorom, prezesom, dyrektorom, przewodniczącym ciał kolegialnych środowiska nauki i szkolnictwa wyższego oraz społecznym doradcom Rady za ich wkład w działanie RGNiSW w 2024 r. Dziękuję przewodniczącej Komisji Dyscyplinarnej do spraw nauczycieli akademickich działającej przy Radzie. Jestem bardzo wdzięczny wiceprzewodniczącym Rady i przewodniczącym komisji Rady za czas i wysiłek włożony w organizowanie właściwego merytorycznego przebiegu prac.

Podziękowania kieruję także do pracowników administracyjnych i informatyków zapewniających obsługę Rady za ich wysiłek i niezawodne wsparcie w okresie całego roku.

Szczególne wyrazy podziękowania składam pani Agnieszce Niekludow-Lisewskiej (prowadzącej sprawy RGNiSW do czerwca 2024) oraz paniom Annie Ziemińskiej-Puculek i Magdalenie Szwed z Wydziału Obsługi Gremiów Doradczych MNiSW za sprawne koordynowanie prac Rady i jej komisji oraz za pomoc w opracowaniu niniejszego sprawozdania. Bardzo dziękuję pani Żanecie Wolskiej, naczelnicze Wydziału, za kompetentne i niezawodne czuwanie nad wszystkimi ważnymi sprawami dotyczącymi funkcjonowania Rady.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
dr hab. Marcin Pałys, prof. UW

² Ostateczne dane będą znane po zamknięciu roku finansowego w MNiSW.

ZAŁĄCZNIK**Skład Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2024 r.**

W 2024 roku Rada działała w następującym składzie:

prof. dr hab. Tomasz Bączek
mgr Kamil Bonas
prof. dr hab. Grażyna Borkowska – wiceprzewodnicząca RGNiSW
dr hab. Katarzyna Byrka, prof. Uniwersytetu SWPS
mgr Elżbieta Chodzyńska
prof. dr hab. Anna Czarnecka
prof. dr hab. Krzysztof Diks
prof. dr hab. Andrzej Fal
mgr inż. Paulina Góra
Katarzyna Jedlińska
prof. dr hab. Stanisław Kistryn – wiceprzewodniczący RGNiSW
Maciej Korab
prof. dr hab. Agnieszka Merkisz-Guranowska
dr hab. Zygmunt Miatkowski, prof. WSZŚ
prof. dr hab. Tomasz Miczka
prof. dr hab. Krzysztof Narkiewicz
dr hab. Marcin Pałys, prof. UW – przewodniczący RGNiSW
prof. dr hab. Alicja Przyłuska-Fiszer
mgr inż. Karolina Różaniecka
dr hab. inż. Barbara Rymśza, prof. IBDIM
prof. dr hab. Danuta Sosnowska
dr inż. Janusz Szczerba
prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
prof. dr hab. Marek Stefan Szyndel
prof. dr hab. Jan Władysław Wiktor
prof. dr hab. Jacek Witkoś
Piotr Zaremba
dr inż. Karol Zielonka
prof. dr hab. inż. Jerzy Zwoździak
ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak

W myśl § 19 pkt 1 Statutu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Rada Główna działa w 4 komisjach tj.: Komisji ds. Międzynarodowych, Komisji Ekonomiczno-Prawnej, Komisji Kształcenia oraz Komisji Nauki.

Komisja ds. Międzynarodowych

dr hab. Katarzyna Byrka, prof. Uniwersytetu SWPS – przewodnicząca
prof. dr hab. Jacek Witkoś – wiceprzewodniczący

prof. dr hab. Tomasz Bączek
prof. dr hab. Andrzej Fal
mgr inż. Paulina Góra
Katarzyna Jedlińska
prof. dr hab. Stanisław Kistryn
Maciej Korab
prof. dr hab. Agnieszka Merkiś-Guranowska
prof. dr hab. Marek S. Szyndel
ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak

Komisja Ekonomiczno-Prawna

prof. dr hab. Jan W. Wiktor – przewodniczący
dr hab. Zygmunt Miatkowski, prof. WSZŚ – wiceprzewodniczący
mgr Kamil Bonas
prof. dr hab. Grażyna Borkowska (od grudnia 2024 r.)
mgr Elżbieta Chodzyńska
prof. dr hab. Andrzej Fal
mgr inż. Karolina Różaniecka
dr hab. inż. Barbara Rymsza, prof. IBDIM
dr inż. Janusz Szczerba
Piotr Zaremba
dr inż. Karol Zielonka

Komisja Kształcenia

prof. dr hab. Krzysztof Diks – przewodniczący
prof. dr hab. Alicja Przyłuska-Fiszer – wiceprzewodnicząca
mgr Kamil Bonas
mgr inż. Paulina Góra
Maciej Korab
prof. dr hab. Tomasz Miczka
Piotr Zaremba
ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak

Komisja Nauki

dr hab. inż. Barbara Rymsza, prof. IBDIM – przewodnicząca
prof. dr hab. Tomasz Bączek – wiceprzewodniczący
prof. dr hab. inż. Jerzy Zwoździak – wiceprzewodniczący
prof. dr hab. Grażyna Borkowska (do listopada 2024 r.)
prof. dr hab. Anna Czarnecka
prof. dr hab. Krzysztof Diks
prof. dr hab. Stanisław Kistryn
prof. dr hab. Krzysztof Narkiewicz
mgr inż. Karolina Różaniecka

prof. dr hab. Danuta Sosnowska
dr inż. Janusz Szczerba
prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
prof. dr hab. Jacek Witkoś
dr inż. Karol Zielonka